

Східноєвропейський національний університет
імені Лесі Українки
Інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів та оподаткування

Ірина Цимбалюк

ПОДАТКОВА СИСТЕМА

**методичні вказівки до виконання індивідуальної та
самостійної робіт**

Луцьк 2013

Методичні вказівки

УДК 33(076.5)+378(076.5)

ББК 65 Р30Я81+74.580.252.45
М54

Рекомендовано до друку науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки (протокол № від).

Рецензент: Карлін М.І. – д.е.н, фінансів та оподаткування, СНУ ім. Лесі Українки.

Цимбалюк І. О.

М54 Податкова система: методичні вказівки до виконання індивідуальної та самостійної робіт / Ірина Олександрівна Цимбалюк. – Луцьк: СНУ ім. Лесі Українки, 2013. – 22 с.

У методичному виданні подано рекомендації щодо виконання індивідуальної та самостійної робіт, форми та методи оцінювання, перелік рекомендованих джерел.

Рекомендовано студентам третього курсу напрямку підготовки «Менеджмент».

УДК 33(076.5)+378(076.5)

ББК 65 Р30Я81+74.580.252.45

© Цимбалюк І.О., 2013

© Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2013

ЗМІСТ

<u>1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ</u>	<u>5</u>
<u>2. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ</u>	<u>6</u>
<u>3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ</u>	<u>7</u>
<u>4. САМОСТІЙНА РОБОТА</u>	<u>11</u>
<u>5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ</u>	<u>14</u>
<u>6. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ</u>	<u>18</u>
<u>7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ</u>	<u>19</u>
<u>8. МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ</u>	<u>21</u>
<u>9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА</u>	<u>24</u>

1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета дисципліни – надання знань з організації і функціонування податкової системи та проведення податкової політики.

Завданням навчальної дисципліни є опанування студентами теоретичних і практичних знань з існуючої в Україні системи оподаткування та контролю з боку податкових органів за суб'єктами господарювання, а саме: визначення економічної сутності та теоретичних засад оподаткування, видів податків та особливості їх функціонування в податковій системі з урахуванням економічної специфіки країни; вивчення механізму розрахунку та стягнення окремих видів податків, визначення платників, об'єктів оподаткування та заходів податкового контролю для забезпечення недопущення помилок та шахрайства при нарахуванні та сплаті податків; дослідження нового та існуючого податкового законодавства.

Предмет навчальної дисципліни – система оподаткування, яка базується на законодавчо-нормативній базі та відповідній інфраструктурі національної податкової системи.

Змістові модулі:

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи побудови податкової системи держави та непрямі податки

Змістовий модуль 2. Основні прямі та інші податки та збори

Міжпредметні зв'язки. Курс “Податкова система” тісно пов'язаний з іншими економічними дисциплінами: “Макроекономіка”, “Фінанси”, “Бюджетна система України”, “Основи економічних теорій”, “Економічна історія”, “Податковий менеджмент” та ін.

В результаті вивчення курсу студент повинен знати:

- сутність податків, їх види, значення в ринковій економіці;
- принципи оподаткування;
- законодавчо-нормативну базу з питань оподаткування;
- порядок та технології прямого оподаткування;
- порядок та технології непрямого оподаткування;
- порядок стягнення місцевих та інших податків і платежів з підприємств та фізичних осіб;
- порядок подання податкової звітності.

Студенти повинні вміти:

- орієнтуватись у законодавчо-нормативних та інструктивно-методичних;
- проводити порівняння технологій оподаткування;
- виявляти недоліки технологічної організації оподаткування;
- розрахувати суми податку, що сплачують юридичні та фізичні особи в Україні.

2. СТРУКТУРА ЗАЛІКОВОГО КРЕДИТУ

Навчальна дисципліна може складатися із двох змістових модулів. Кількість змістових модулів визначається метою та змістом програми вивчення дисципліни протягом семестру. Структура навчальної дисципліни представлена у вигляді таблиці 1.

Таблиця 1

Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лаб.	Інд.	Сам. роб.	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. <u>Теоретичні основи побудови податкової системи держави та непрямі податки</u>							
Тема 1. Основні положення оподаткування в Україні.	10	2	2		4	2	
Тема 2. Податкова політика в системі державного регулювання економіки	9	0	1		2	6	
Тема 3. Організація податкової служби і податкової роботи	7	2	1		2	2	
Тема 4. Податковий менеджмент	12	0	2	0	2	8	
Тема 5. Податок на додану вартість (ПДВ)	11	2	2	1	4	2	
Тема 6. Акцизний податок	11	2	2	1	4	2	
Тема 7. Мито	11	2	2	1	4	2	
Разом за змістовим модулем 1	71	10	12	3	22	24	0
Змістовий модуль 2. <u>Основні прямі та інші податки та збори</u>							
Тема 8. Податок на прибуток підприємств	11	2	2	1	4	2	
Тема 9. Податок на доходи фізичних осіб	11	2	2	1	4	2	
Тема 10. Плата за землю	7,5	2	1	0,5	2	2	
Тема 11. Спеціальні податкові режими	9,5	2	1	0,5	4	2	
Тема 12. Платежі за ресурси	7	2	1		2	2	
Тема 13. Екологічні та рентні платежі	8	2	1		2	3	
Тема 14. Місцеві податки та збори	9	2	1		2	4	
Тема 15. Ухилення від податків та перекладання податків	10		1		2	7	
Разом за змістовим модулем 2	71	14	10	3	22	24	
Усього годин	144	24	22	6	44	48	0

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи побудови податкової системи держави та непрямі податки

Тема 1. Основні положення оподаткування в Україні.

Сутність податків. Генезис податків. Зародження держави і податків. Історичний розвиток форм оподаткування. Визначення податків, їх ознаки як економічної категорії. Податки та інші форми платежів до бюджету – плата, відрахування, неподаткові доходи.

Функції податків. Фіскальна функція, механізм її реалізації. Податки як основа фінансової бази держави. Регулююча функція. Основні напрямки регулювання економіки та соціальної сфери. Дискусійні питання функцій податків.

Елементи податку: суб'єкт (платник) і носій, об'єкт оподаткування, джерело сплати, одиниця оподаткування, податкова ставка, квота. Методи побудови податкових ставок. Універсальні та диференційовані податкові ставки. Тверді та процентні ставки. Види твердих ставок: фіксовані та відносні. Види процентних ставок: пропорційні, прогресивні, регресивні.

Класифікація податків, її ознаки. Поділ податків за економічним змістом на прямі та непрямі. Класифікація податків за економічною ознакою об'єкта оподаткування — податки на доходи, капітал і споживання. Класифікація за ознакою органів державної влади, які їх встановлюють, — загальнодержавні та місцеві податки. Класифікація податків залежно від способу їх стягнення — розкладні і окладні.

Види прямих податків. Переваги й недоліки прямих податків, проблеми їх справляння. Регулюючий механізм окремих видів прямих податків.

Види непрямих податків: акцизи, фіскальні монополії, мито. Специфічні та універсальні акцизи, їх види.

Тема 2. Податкова політика в системі державного регулювання економіки

Поняття податкової політики. Місце та роль податкової політики в державному регулюванні економіки. Мета, принципи та ієрархія задач податкової політики.

Фактори, які визначають напрями та характер податкової політики. Особливості податкової політики України в період формування ринкових відносин. Елементи й основні принципи податкової політики.

Тема 3. Організація податкової служби і податкової роботи

Податкова служба держави. Організаційна структура органів державної податкової служби та їх основні завдання. Функції Державної податкової адміністрації України. Функції середнього та базового рівня Державної податкової служби України. Податкова міліція як складова частина органів податкової служби та її завдання. Повноваження органів Державної податкової служби України.

Фінансові та адміністративні санкції, які накладаються органами податкової служби. Обов'язки та відповідальність посадових осіб податкових органів.

Тема 4. Податковий менеджмент

Облік платників податків – юридичних осіб. Єдиний банк даних юридичних осіб. Процедура подання документів та реєстрації юридичних осіб.

Облік платників податків фізичних осіб. Державний реєстр фізичних осіб – платників податків.

Підстави та порядок проведення органами державної податкової служби планових і позапланових виїзних перевірок.

Скасування рішень органів державної податкової служби України. Оскарження дій службових осіб державних податкових інспекцій України.

Тема 5. Податок на додану вартість (ПДВ)

Непряме оподаткування. Призначення ПДВ та його сутність. Визначення об'єкту оподаткування. Суб'єкти оподаткування. Визначення оподатковуваного обороту. Ставки ПДВ. Пільги щодо оподаткування податком на додану вартість. Введення податку в ціну товарів та послуг. Порядок обчислення і сплати податку. Відшкодування ПДВ. Строки сплати податку і подання декларацій. Податкове зобов'язання. Податковий кредит. Податкова накладна.

Тема 6. Акцизний податок

Економічна сутність акцизного податку. Законодавча і нормативна база оподаткування. Особливості застосування акцизного податку в Україні.

Платники. Об'єкт оподаткування. Перелік підакцизних товарів. Ставки акцизного податку. Порядок визначення сум акцизного податку. Строки та порядок сплати. Строки подання звітності.

Особливості оподаткування операцій з імпорту підакцизних товарів. Акцизний податок в операціях з переробки давальницької сировини. Організація і податкове забезпечення транзиту підакцизних товарів. Особливості оподаткування алкогольних напоїв та тютюнових виробів. Застосування марок акцизного збору.

Механізм застосування пільг для юридичних та фізичних осіб з акцизного податку.

Тема 7. Мито

Мито як джерело доходів бюджету і як засіб регулювання зовнішньоекономічної діяльності. Митна політика. Законодавча і нормативна база оподаткування.

Об'єкти оподаткування. Поняття митної вартості товарів і методи її визначення. Експортне та імпортне мито. Антидемпінгове, компенсаційне й спеціальне мито. Платники мита. Види ставок мита (звичайні, пільгові, преференційні) та механізм їх застосування. Справляння мита та порядок його перерахування до бюджету. Пільги.

Змістовий модуль 2. Основні прямі податки та інші податки і збори

Тема 1. Податок на прибуток підприємств

Особливості оподаткування прибутку підприємств. Платники податку на прибуток підприємств. Ставки податку. Об'єкт оподаткування. Порядок розрахунку оподатковуваного прибутку.

Формування доходів звітного періоду, їх склад і визначення. Порядок коригування доходів звітного періоду. Формування витрат звітного періоду та їх склад. Види витрат, які не входять до складу витрат звітного періоду. Витрати подвійного призначення. Дата збільшення доходів і витрат звітного періоду.

Амортизація основних засобів. Класифікація основних засобів за групами. Механізм застосування методів амортизації. Особливості амортизації нематеріальних активів. "Прискореним" метод амортизації та сфера його застосування.

Оподаткування операцій особливого виду. Пільги щодо податку на прибуток підприємств. Строки сплати податку та подання звітності.

Тема 2. Податок на доходи фізичних осіб

Визначення доходів фізичних осіб. Платники податку. Визначення об'єктів оподаткування та ставки. Особливості застосування податкової соціальної пільги. Податкова знижка в оподаткуванні доходів фізичних осіб. Порядок нарахування, утримання та сплати податку до бюджету. Особливості нарахування та сплати окремих видів доходів.

Особливості оподаткування доходів від підприємницької діяльності. Визначення чистого доходу. Витрати, зв'язані з підприємницькою діяльністю. Ставки податку. Порядок сплати податку до бюджету.

Тема 3. Плата за землю

Основи і мета встановлення плати за землю. Суб'єкт плати. Земельний податок. Орендна плата. Використання плати за землю. Пільги щодо плати за землю. Порядок обчислення податку. Строки сплати податку.

Форми плати за землю. Суб'єкти плати за землю. Об'єкт оподаткування. Ставки плати за землю. Поняття вартісної оцінки землі. Порядок розрахунку і терміни сплати.

Тема 4. Спеціальні податкові режими

Спрощена система оподаткування суб'єктів малого підприємництва. Необхідність запровадження спрощеної системи оподаткування суб'єктів малого підприємництва. Перелік податків і зборів, в рахунок яких сплачується єдиний податок. Особливості нарахування і сплати єдиного податку для юридичних осіб. Ставки єдиного податку для суб'єктів підприємницької діяльності – юридичних осіб. Особливості у нарахуванні і сплаті єдиного податку для фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності. Ставки єдиного податку для фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності.

Фіксований сільськогосподарський податок. Сутність сільськогосподарського податку. Платники фіксованого сільськогосподарського податку. Об'єкт оподаткування та ставки фіксованого сільськогосподарського податку. Сплата, фіксованого сільськогосподарського податку. Пільги по сплаті фіксованого сільськогосподарського податку. Порядок нарахування фіксованого сільськогосподарського податку. Зарахування фіксованого сільськогосподарського податку до бюджетів.

Збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на електричну і теплову енергію та збір у вигляді цільової надбавки до діючого тарифу на природний газ: сутність, платники, об'єкт оподаткування та ставки. Пільги по сплаті. Порядок нарахування.

Тема 5. Платежі за ресурси за ресурси

Плата за ресурси як інструмент впливу на економне та раціональне використання ресурсів.

Державна власність на ресурси як основа отримання державою доходів за їх використання. Види плати за ресурси та послуги.

Збір за спеціальне використання лісових ресурсів його види та форми.

Плата за спеціальне використання водних ресурсів, його платники і об'єкт оподаткування. Методи розрахунку плати за воду. Плата за спеціальне використання надр при видобуванні корисних копалин.

Збір за спеціальне користування надрами. Об'єкти і суб'єкти збору. Ставки збору.

Тема 6. Екологічні та рентні платежі

1. Платники збору за першу реєстрацію транспортних засобів та інших самохідних машин та механізмів. Об'єкти податку. Ставки податку. Розрахунок податку для фізичних і юридичних осіб. Порядок надання пільг. Строки сплати податку та розрахунків.

2. Екологічний податок. Об'єкти податку. Ставки податку. Розрахунок податку для фізичних і юридичних осіб. Порядок надання пільг. Строки сплати податку та розрахунків.

Рентна плата за нафту і газ. Платники, порядок затвердження ставок. Відрахування від плати за транзит природного газу, нафти та аміаку. Рентні платежі. Об'єкти та суб'єкти оподаткування. Ставки. Джерела сплати ресурсних платежів.

Тема 7. Місцеве оподаткування

Ознаки місцевих податків та зборів. Перелік місцевих податків і зборів. Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності. Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки. Туристичний збір. Збір за припаркування автотранспорту.

Тема 8: Ухилення від податків та перекладання податків

Види податкових правопорушень. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства. Специфіка відмивання доходів, здобутих злочинним шляхом. Організаційно-правове забезпечення боротьби з відмиванням доходів незаконного походження.

Розмежування суб'єктів оподаткування та носіїв податку. Ціноутворення і механізм перекладання непрямих податків. Особливості та умови перекладання податку на прибуток та інших прямих податків. Просте та складне перекладання. Створення умов для запобігання перекладанню податків.

4. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Основні положення оподаткування в Україні. 1. Податки та інші форми платежів до бюджету – плата, відрахування, неподаткові доходи. 2. Дискусійні питання функції податків. 3. Переваги та недоліки прямих податків. 4. Місце в податковій системі непрямих податків 5. Елементи принципу фіскальної ефективності: достатність доходів, 6. Мінімізація видатків на збирання податків, 7. Запобігання ухиленню від сплати податків, 8. Еластичність податкової системи, 9. Рівномірне розподілення податків між адміністративно-територіальними одиницями	2
2	Тема 2. Податкова політика в системі державного регулювання економіки 1. Податкова політика та економічне зростання. 2. Координація елементів системи державного регулювання економіки і податкової політики в зарубіжних країнах. 3. Оптимізація податкової політики як елементу системи державного регулювання економіки.	6
3	Тема 3. Організація податкової служби і податкової роботи 4. Історія створення Державної податкової служби України. 5. Фінансові та адміністративні санкції, які накладаються органами податкової служби. 6. Обов'язки посадових осіб податкових органів. 7. Відповідальність посадових осіб податкових органів.	2

4	Тема 4. Податковий менеджмент 1. Складові податкового менеджменту. 2. Податковий менеджмент на підприємстві. 3. Податковий контроль. 4. Напрями вдосконалення податкового менеджменту в Україні.	8
5	Тема 5. Податок на додану вартість (ПДВ) 1. Подання декларації ПДВ. 2. Відшкодування та кредитування податку. 3. Величина оподатковуваного обороту. 4. Пільги щодо ПДВ. 5. Узгодження податкового законодавства України з країнами ЄС, щодо ПДВ.	2
6	Тема 6. Акцизний податок 1. Порядок визначення оподатковуваного обороту та суми акцизного податку. 2. Пільги щодо акцизного податку. 3. Оподаткування при мінімальній митній вартості. 4. Звітність платників акцизного податку. 5. Специфіка оподаткування алкогольних напоїв та тютюнових виробів.	2
7	Тема 7. Мито 1. Митна політика. 2. Митна декларація. 3. Звільнення від сплати мита. 4. Обчислення, стягнення та перерахування мита до бюджету	2
8	Тема 8. Податок на прибуток підприємств 1. Функції прямих податків. 2. Обчислення оподатковуваного прибутку. 3. Вільні економічні зони - особливості оподаткування. 4. Оподаткування операцій особливого виду.	2
9	Тема 9. Податок на доходи фізичних осіб 1. Оподаткування авторських гонорарів і винагород. 2. Патентування деяких видів підприємницької діяльності. 3. Пільги щодо податку. 4. Оподаткування доходів іноземних громадян та осіб без громадянства. 5. Оподаткування спадку. 6. Оподаткування дарунків.	2
10	Тема 10. Плата за землю 1. Оподаткування земельних ділянок. 2. Пільги щодо сплати податку фізичними т 3. Пільги щодо сплати податку юридичними особами. 4. Терміни подання розрахунку та сплати податку юридичними і	2

	фізичними особами	
11	Тема 11. Спеціальні податкові режими 1. Перелік юридичних і фізичних осіб - суб'єктів підприємницької діяльності які мають право перейти на сплату єдиного податку. 2. Строки, порядок сплати і порядок зарахування податку до бюджетів і цільових фондів. 3. Строки і порядок сплати та подання розрахунків для фізичних осіб. 4. Порядок переходу платників до спрощеної системи оподаткування 5. Розрахунок фіксованого сільськогосподарського податку. 6. Напрями вдосконалення фіксованого сільськогосподарського податку. 7. Механізму розрахунків та сплати фіксованого сільськогосподарського податку.	2
12	Тема 12. Платежі за ресурси 1. Встановлення такс на лісові ресурси. 2. Порядок визначення нормативів плати, видачі дозволів та лімітів на спеціальне використання водних ресурсів. 3. Порядок визначення суми рентної плати за нафту і газ строків сплати і подання розрахунків до податкових органів. 4. Земельний податок із земель сільськогосподарського та несільськогосподарського призначення.	2
13	Тема 13. Екологічні та рентні платежі 1. Екологічний податок. 2. Порядок надання пільг при сплаті збору за першу реєстрацію транспортного засобу. 3. Строки сплати податку та розрахунків.	3
14	Тема 14. Місцеві податки та збори	4
15	Тема 15. Ухилення від податків та перекладання податків 1. Фіскальна соціологія про проблему ухилення від сплати податків. 2. Проблема детінізації економіки в Україні. 3. Зарубіжний досвід перекладання податків.	7
	Разом	48

5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

В розділі зазначається тип індивідуального науково-дослідного завдання (ІНДЗ) та загальні вимоги до його виконання. ІНДЗ повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький характер.

Індивідуальна робота є самостійним видом роботи студента, передбаченим навчальним планом вивчення курсу «Податкова система».

Індивідуальне науково-дослідного завдання виконується у вигляді реферату. У роботі студент повинен всебічно і глибоко розкрити зміст теоретичних питань, ІНДЗ виконується на основі знань, умінь та навичок, одержаних під час лекційних, практичних (семінарських) чи лабораторних занять, охоплює декілька тем або зміст навчальної дисципліни в цілому.

ІНДЗ включає три питання, які необхідно висвітлити обсягом 12-15 сторінок. Варіант обирається відповідно до номеру заліковки студента.

При виконанні обов'язково:

- на початку роботи розмістити зміст із переліком питань, та вказаними сторінками;

- вказувати по тексту посилки на використану літературу та інші джерела;

- використовувати літературні джерела, що надруковані не пізніше ніж за три останніх роки та лише чинну законодавчу базу (використання законодавчої бази – обов'язкове);

- перелік використаних джерел не менше десяти позицій.

Номери завдань для кожного студента визначаються таким чином:

1-ше теоретичне питання = № з/п студента у журналі;

2-ге теоретичне питання = № з/п студента у журналі + 40;

3-тє теоретичне питання = № з/п студента у журналі + 80.

Перелік питань для виконання ІНДЗ

1. Історичні передумови виникнення і розвитку податків.
2. Економічний зміст та функції податків.
3. Податкова система держави та принципи її побудови.
4. Елементи податків та їх характеристика.
5. Сучасні класифікації податків.
6. Загальна характеристика податкової системи Великобританії.
7. Загальна характеристика податкової системи США.
8. Основні етапи становлення податкової системи України.
9. Нормативно-правова база оподаткування в Україні. Склад і структура податкової системи України.
10. Необхідність і суть інтеграції податкових систем у сучасному глобальному середовищі.
11. Гармонізація податкових систем країн-учасниць ЄС.
12. Основні проблеми гармонізації оподаткування в Україні відповідно до умов

у ЄС.

13. Загальнодержавні податки і збори.
14. Місцеві податки і збори.
15. Податок на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки – проблеми та перспективи впровадження.
16. Проблеми місцевого оподаткування.
17. Історія становлення Державної податкової служби в Україні.
18. Функції органів державної податкової служби України.
19. Права, обов'язки та відповідальність органів державної податкової служби.
20. Повноваження Верховної Ради України, Верховної Ради Автономної Республіки Крим, сільських, селищних та міських рад щодо податків та зборів.
21. Правовий статус податкової міліції.
22. Права та обов'язки платників податків.
23. Подання податкової звітності до органів державної податкової служби.
24. Платники податку на прибуток підприємств. Об'єкт оподаткування податком на прибуток підприємств.
25. Доходи у податку на прибуток підприємств.
26. Суми, що не включаються до доходу платника податку на прибуток.
27. Порядок визнання (дата виникнення) доходів при визначенні податку на прибуток підприємств.
28. Витрати у податку на прибуток підприємств.
29. Суми, що не включаються до витрат платника податку на прибуток.
30. Порядок визнання (дата виникнення) витрат при визначенні податку на прибуток підприємств.
31. Порядок перенесення балансових збитків на наступні податкові періоди.
32. Оподаткування товарообмінних операцій та доходів від страхової діяльності.
33. Оподаткування операцій з іноземною валютою.
34. Оподаткування операцій з торгівлі цінними паперами та деривативами.
35. Оподаткування спільної діяльності на території України.
36. Оподаткування дивідендів.
37. Оподаткування операцій з борговими вимогами та зобов'язаннями.
38. Оподаткування неприбуткових установ і організацій.
39. Амортизація та методи її нарахування.
40. Ставки податку на прибуток.
41. Особливості оподаткування нерезидентів.
42. Оподаткування виробників сільськогосподарської продукції.
43. Порядок нарахування та строки сплати податку на прибуток.
44. Усунення подвійного оподаткування з податку на прибуток.
45. Платники податку на додану вартість.
46. Об'єкт оподаткування податком на додану вартість.
47. Операції, що не є об'єктом оподаткування податком на додану вартість.
48. База оподаткування податком на додану вартість.
49. Операції, що звільнені від оподаткування податком на додану вартість.
50. Ставки податку на додану вартість.

51. Податкові зобов'язання при сплаті ПДВ.
52. Виникнення податкового кредиту при сплаті ПДВ.
53. Порядок сплати податку на додану вартість до бюджету та отримання бюджетного відшкодування.
54. Відшкодування від'ємної суми ПДВ.
55. Проблеми адміністрування ПДВ та доцільність заміни його на податок з обороту.
56. Платники, об'єкт, порядок нарахування та сплати акцизного податку.
57. Акцизний податок на операції з цінними паперами та деревативами.
58. Акцизний податок на лікерогорілчані вироби.
59. Оподаткування акцизним податком тютюнових виробів.
60. Платники податку на доходи фізичних осіб.
61. Об'єкт оподаткування податком на доходи фізичних осіб.
62. Загальний оподатковуваний дохід у податку з доходів фізичних осіб.
63. Податкова знижка у податку на доходи фізичних осіб.
64. Податкові соціальні пільги у податку на доходи фізичних осіб.
65. Ставки, порядок нарахування, утримання та сплати податку на доходи фізичних осіб.
66. Оподаткування податком на доходи фізичних осіб операцій, пов'язаних з іпотечним житловим кредитуванням.
67. Оподаткування податком на доходи фізичних осіб операцій з продажу об'єктів нерухомого майна.
68. Оподаткування податком на доходи фізичних осіб операцій з продажу або обміну об'єкта рухомого майна.
69. Оподаткування податком на доходи фізичних осіб спадщини та подарунків.
70. Порядок сплати та відповідальність платників податку на доходи фізичних осіб.
71. Світовий досвід оподаткування нерухомості, майна і землі.
72. Перспективи розвитку оподаткування власності в Україні.
73. Загальні положення справляння плати за землю.
74. Пільги щодо плати за землю. Обчислення і строки сплати земельного податку.
75. Збір за першу реєстрацію транспортного засобу
76. Плата за користування надрами.
77. Плата за використання лісових ресурсів.
78. Плата за користування водними ресурсами.
79. Екологічний податок.
80. Збір на розвиток виноградарства, садівництва та хмелярства.
81. Платники фіксованого сільськогосподарського податку.
82. Об'єкт оподаткування та ставки фіксованого сільськогосподарського податку.
83. Порядок нарахування та строки сплати фіксованого сільськогосподарського податку.
84. Збір за використання радіочастотного ресурсу України.
85. Види та ставки мита.

86. Митна вартість, нарахування та сплата мита.
87. Обкладення митом при перетині кордону спеціальних митних зон. Тарифні преференції.
88. Платники єдиного податку та особи, що не можуть перейти на сплату цього податку.
89. Оподаткування єдиним податком фізичних осіб.
90. Оподаткування єдиним податком юридичних осіб.
91. Контролюючі органи та їх компетенція. Підстави для примусового стягнення активів.
92. Порядок подання податкової декларації та визначення суми податкових зобов'язань.
93. Самостійне та апеляційне узгодження податкового зобов'язання.
94. Адміністративне оскарження податкового зобов'язання.
95. Податкове повідомлення та податкові вимоги.
96. Черговість виставлення та відкликання податкових повідомлень і податкових вимог.
97. Податкова застава. Податковий пріоритет.
98. Узгодження операцій із заставленими активами. Зупинення податкової застави.
99. Податкова порука. Обмеження застосування податкової застави.
100. Адміністративний арешт активів. Повний та умовний арешт. Порядок застосування арешту активів.
101. Виконавці рішення про арешт активів. Зупинення адміністративного арешту активів.
102. Розстрочення та відстрочення податкових зобов'язань.
103. Порядок нарахування пені.
104. Штрафні санкції (штрафи).
105. Можливості апеляції і оскарження дій податкових органів.
106. Поняття ухилення від податків. Види ухилення від податків.
107. Особливості ухилення від податків у сфері тіньової економіки.
108. Можливість ухилення від сплати по різних видах податків.
109. Антициклічне регулювання економіки і податкова політика.
110. Податкова політика і економічне зростання.

6. ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Підсумковий контроль з дисципліни „Податкова система” за напрямом підготовки **6.030601 – "Менеджмент"** здійснюється у вигляді заліку. Підсумковий контроль проводиться у вигляді заліку при умові проходження студентом усіх етапів поточного контролю. Залік проводиться у письмовій формі оцінюється від 0 до 60 балів.

Підсумковий бал (за 100-бальної шкали) студент може набрати двома способами: з урахуванням балів набраних за результатами модульних контрольних робіт без здачі екзамену та без врахування цих балів, але із здачею екзамену. В першому випадку поточна семестрова оцінка визначається як сума трьох складових:

- сумарної кількості балів за поточне тестування з відповідних тем (30 балів);
- оцінки за індивідуальне науково-дослідне завдання (10 балів);
- сумарної кількості балів за модульні контрольні роботи (60 балів).

У другому випадку (якщо студент протягом семестру не набрав 60 балів або хоче підвищити свій рейтинг – бали за модульні контрольні роботи не враховуються) семестрова оцінка визначається як сума трьох складових:

- сумарної кількості балів за поточне тестування з відповідних тем (30 балів);
- оцінки за індивідуальне науково-дослідне завдання (10 балів);
- оцінки за залік (максимум 60 балів, з них по 15 балів за кожне з трьох теоретичних питань та 15 балів за практичне завдання).

Підсумковий контроль проводиться у вигляді заліку при умові проходження студентом усіх етапів поточного контролю. Залік проводиться у письмовій формі оцінюється від 0 до 60 балів.

7. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Поняття і функції податків.
2. Елементи податків.
3. Класифікація податків.
4. Форми оподаткування в Україні.
5. Види прямого оподаткування.
6. Непряме оподаткування.
7. Податкова політика України
8. Податкова система України.
9. Елементи системи оподаткування.
10. Розподіл податків між ланками бюджетної системи.
11. Призначення ПДВ та його сутність.
12. Визначення оподатковуваного обороту щодо ПДВ.
13. Пільги щодо ПДВ.
14. Строки сплати ПДВ та подання декларації.
15. Податкове зобов'язання.
16. Податкова накладна.
17. Відшкодування ПДВ.
18. Акцизний податок.
19. Підакцизні товари та ставки на них.
20. Об'єкти і суб'єкти щодо акцизного податку.
21. Пільги щодо акцизного податку.
22. Обчислення і сплата акцизного податку.
23. Види мита.
24. Платники і об'єкт оподаткування мита.
25. Звільнення від оплати митом.
26. Митні ставки. Порядок обчислення і сплати мита.
27. Податок на прибуток підприємств.
28. Ставки та пільги щодо податку на прибуток підприємств.
29. Визначення оподатковуваного прибутку підприємства.
30. Обчислення податку на прибуток підприємств.
31. Доходи та витрати при розрахунку ПнП.
32. Звільнення від податку на прибуток.
33. Звільнення від податку на прибуток на певний строк.
34. Оподаткування операцій особливого виду.
35. Податок на доходи фізичних осіб.
36. Ставки податку на доходи фізичних осіб.
37. Оподаткування доходів за основним місцем роботи.
38. Оподаткування доходів у натуральній формі. Оподаткування доходів, одержаних не за місцем основної роботи.
38. Пільги щодо на доходи фізичних осіб.
39. Податкова знижка з податку на доходи фізичних осіб.
40. Майнове оподаткування.
41. Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

42. Пільги щодо майнового податку.
43. Екологічний податок
44. Збір за першу реєстрацію транспортного засобу.
45. Плата за землю.
46. Земельний податок та орендна плата.
47. Пільги та порядок обчислення плати за землю.
48. Рентні платежі.
49. Ресурсні платежі.
50. Збір за спеціальне використання надр.
51. Збір за спеціальне використання лісових ресурсів.
52. Збір за користування радіочастотним ресурсом України
53. Плата за спеціальне використання водних ресурсів.
54. Місцеві податки і збори..
55. Збір за провадження деяких видів підприємницької діяльності.
56. Порядок обчислення та сплати місцевих податків і зборів.
57. Податкова служба держави.
58. Функції Державної податкової адміністрації України.
59. Функції середнього та базового рівня Державної податкової служби України.
60. Податкова міліція як складова частина органів податкової служби, її завдання.
61. Перелік податків і зборів, в рахунок яких сплачується єдиний податок.
62. Особливості нарахування і сплати єдиного податку для юридичних осіб.
63. Особливості у нарахуванні і сплаті єдиного податку для фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності.
64. Види та умови ухилення від сплати податків.
65. Методи та способи ухилення від податків.
66. Методи боротьби з ухиленням від податків.
67. Сутність та напрями перекладання податків.
68. Ухилення від податків і подвійне оподаткування у сфері міжнародного бізнесу.
69. Взаємозв'язок податкової політики з державними планами та прогнозами.
70. Податкова політика як основна складова фіскальної політики.

8. МЕТОДИ ТА ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Специфіка викладання курсу полягає у використанні двох видів контролю: поточного і підсумкового.

Поточний контроль включає в себе:

- тестування – така форма контролю дозволяє перевірити загальну підготовку студентів до кожного заняття проводиться регулярно на вибірковій основі;
- розв'язування задач – така форма контролю дозволяє перевірити знання основних положень заданої теми, формувати логічне мислення студентів, проводиться на окремих заняттях;
- опитування – проводиться з метою виявлення вміння студентами оперувати вчитаним викладачем матеріалом, відповідати на додаткові питання, проводиться регулярно на вибірковій основі;
- самостійна робота – така форма контролю дозволяє виявити вміння чітко, логічно і послідовно відповідати на поставлені запитання, вміння працювати самостійно;

Розподіл балів, які отримують студенти

Підсумковий бал (за 100-бальної шкали) студент може набрати двома способами: з урахуванням балів набраних за результатами модульних контрольних робіт без здачі екзамену та без врахування цих балів, але із здачею екзамену. В першому випадку поточна семестрова оцінка визначається як сума трьох складових:

- сумарної кількості балів за поточне тестування з відповідних тем (30 балів);
- оцінки за індивідуальне науково-дослідне завдання (10 балів);
- сумарної кількості балів за модульні контрольні роботи (60 балів).

У другому випадку (якщо студент протягом семестру не набрав 60 балів або хоче підвищити свій рейтинг – бали за модульні контрольні роботи не враховуються) семестрова оцінка визначається як сума трьох складових:

- сумарної кількості балів за поточне тестування з відповідних тем (30 балів);
- оцінки за індивідуальне науково-дослідне завдання (10 балів);
- оцінки за екзамен (максимум 60 балів, з них по 15 балів за кожне з трьох теоретичних питань та 15 балів за практичне завдання).

Дисципліна складається з двох змістових модулів та її вивчення передбачає виконання ІНДЗ (табл 3). Підсумкова оцінка за 100-бальною шкалою складається із сумарної кількості балів за:

1. поточне оцінювання з відповідних тем (максимум 30 балів);
2. виконання ІНДЗ, які зараховуються у поточний контроль (максимум 10 балів);
3. модульні контрольні роботи (максимум 60 балів).

Поточний контроль (мах = 40 балів)															Модуль ний контроль ь (мах = 60 балів)		Загаль на кількіс ть балів	
Модуль 1													Модуль 2	Модуль 3				
Змістовий модуль 1							Змістовий модуль 2								ІНДЗ	М КР 1	М КР 2	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	10	30	30	100
2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2				

Переведення оцінки в шкалу ECTS та національну шкалу здійснюється за схемою:

Оцінка за 100- бальною шкалою	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
82-89	добре	B	вище середнього рівня
75-81		C	загалом хороша робота
67-74	задовільно	D	непогано
60-66		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ДЖЕРЕЛА

1. Андрущенко В.Л. Податкові системи зарубіжних держав [Текст]: навч.посібник/ В. Л. Андрущенко, З. С. Варналій, І. А. Прокопенко. – К.: Кондор, 2012. – 222 с.
2. Верховна Рада України: офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.kiev.ua>
3. Гавриленко Н.В. Податкова система [Текст]: Навч. посіб. / Н.В. Гавриленко. – Львів: Новий світ-2000, 2010. – 328 с.
4. Гавриленко Н.В. Податкова система [Текст]: Практикум / Н.В. Гавриленко. – Львів: Новий світ-2000, 2011. – 352 с.
5. Державна податкова адміністрація України: офіційний сайт [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.sta.gov.ua>
6. Доброскок О.В. Податковий контроль та його ефективність [Текст]: навч.посібник / О.В. Доброскок. – К.: Алерта, 2012. – 238 с.
7. Дробязко С.І. Облік та оподаткування підприємств малого бізнесу [Текст]: навч.посібник/ С. І. Дробязко, Т. М. Козир, С. Б. Холод. – К.: ЦУЛ, 2012. – 416 с.
8. Мединська Т.В. Податкова система [Текст]: навч.посібник/ Т.В. Мединська, Н.І. Власюк. – 3-є вид.,перероб. та доповнене. – Львів: Магнолія 2006, 2012. – 424 с.
9. Митний кодекс України: ЗУ N4495-VI від 13.03.2012 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
10. Податковий Кодекс України: ЗУ N 2755-VI від 2 грудня 2010 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2755-17>
11. Сідельникова Л.П. Податкова система. Підручник. / Сідельникова Л.П., Костіна Н.М. – К.: Видавництво Ліра-К, 2012. – 576с. – ISBN 978-966-2609-16-5
12. Сідельникова Л.П. Оподаткування суб'єктів підприємництва. Навч. посібник. / Сідельникова Л.П., Чижова Т.В., Якуша Я.В. – К.: Видавництво Ліра-К, 2012. 424с. –ISBN 978-966-2609-26-4
13. Соколовська А.М. Основи теорії податків: Навч. посіб. / А.М. Соколовська. – К., 2010. – 326 с.
14. Ярема Б.П. Податкова система. Збірник задач та тести: навчальний посібник / Б.П.Ярема, В.П.Маринець. – 3-те вид. – Львів: Магнолія-2006, 2012. – 271 с.
15. Ярема Б.П. Податковий менеджмент: навчальний посібник / Б.П. Ярема, В.П. Маринець. – Львів: Магнолія 2006 , 2012. – 224 с.
16. Financial Sector Taxation. Commission staff working document. – Brussels, SEC(2010) 1166/3 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/taxation_customs/resources/documents/taxation/sec_2010_1166_en.pdf

Навчальне видання

Цимбалюк Ірина Олександрівна.

Податкова система

Методичні рекомендації

Друкується в авторській редакції

Наклад 100 шт.
СНУ ім. Лесі Українки 2013